

Jacek Reyniak, Kazimierz Radwański

Kraków - Stare Miasto. Sukiennice

Informator Archeologiczny : badania 9, 185-187

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRAKOW - KAZIMIERZ
ul. Skaleczna
Wykop I /wzdłuż ulicy/

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadził mgr Jacek Rejniak pod kierunkiem dr Kazimierza Radwańskiego. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Pierwszy sezon badań. Osadnictwo kultury łużyckiej, wczesnośredniowieczne, średniowieczne i nowożytnie oraz materiał ceramiczny z okresu rzymskiego.

Badania o charakterze ratowniczym miały na celu uchwycenie osadnictwa w rejonie Skalki. Wykop przebiegał wzdłuż ulicy. Nawiazywały one ściśle do prac planowych i ratowniczych prowadzonych dawniej przez Muzeum Archeologiczne w Krakowie na samym wzgórzu Skalki oraz w rejonie pobliskiego klasztoru OO Augustianów.

W 13 miejscach wykonano sondaż, aby uzyskać ogólną sytuację stratygraficzną. W czterech punktach uchwycono warstwę wczesnośredniowieczną /odcinki 9, 10, 11, 12/ zawierającą materiał ceramiczny, który należał głównie do VI grupy surowcowej, na terenie Krakowa najczęściej reprezentowanej od XI do XIII wieku. W dwu miejscach /odcinek 11 i 12/ stwierdzono ślady warstwy i obiekt kultury łużyckiej, zawierające typowy materiał ceramiczny. Na odcinku 10 natrafiono na nieliczne fragmenty naczyń z okresu rzymskiego, w tym również ceramiki siwej, toczonej, występujące na wtórnym złożu. Wyższe warstwy, zawierające materiał średniowieczny i nowożytny były zwykle przemieszane.

Na znacznej długości ulicy wystąpiła w 7 punktach /odcinki 1,2,5, 7,9-11/ warstwa bardzo silnie zbitych, drobnych kamieni wapiennych, tworząca poziom na głębokości około 1,20 - 1,60 m o miąższości 10-20 cm.

W całym wykopie calec występował stosunkowo płytko /od 0,92 - 3,40 m/ w postaci zglinonego piasku i gliny. Wykazywał on nachylenie od zachodu ku wschodowi /od Skalki w stronę ul. Krakowskiej/.

KRAKOW - STARE MIASTO
Sukiennice

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadził mgr Jacek Rejniak pod kierunkiem dr Kazimierza Radwańskiego. Finansowało

wało Muzeum Archeologiczne w Krakowie.
Trzeci sezon badań. Osadnictwo wczesno-
średniowieczne, średniowieczne i nowożytny,
średniowieczny budynek targowy.

Badania podjęto w związku z pracami remontowo-konserwatorski-
mi obiektu, zakładając dwa wykopy.

Wykop 16 usytuowany był we wschodniej części tzw. przejścia
"w krzyżu" /przejście na osi wschód-zachód/ i miał na celu określenie
czasu jego powstania oraz powiązania warstw kulturowych wewnątrz i na
zewnątrz obiektu. W wykopie wyróżniono szereg warstw nowożytnych,
średniowiecznych i wczesnośredniowiecznych oraz pięć poziomów bruków,
z których tylko bruk III /środkowy, gł. około 340-380 cm/ był dobrze za-
chowany. Pód brukiem tym, w środkowej części wykopu, stwierdzono nik-
łe ślady moszczenia /?/ drewnem, a poniżej drewnianą rurę ściekową wy-
konaną z czterech dranic. W warstwie między brukiem III i IV znaleziono
m.in. trzy srebrne denarki Wł. Łokietka /około 1320 r./. Natomiast w ru-
rze drewnianej znaleziono dwa srebrne ćwierćgrosze krakowskie Kazimie-
rza Wielkiego /1333-1370 r./.

Czysty materiał wczesnośredniowieczny dostarczyły dwie najniższe
warstwy, w których wystąpiła głównie charakterystyczna ceramika biała,
Z warstwy nadcalcowej wkopana była w całość jama grobowa zawierająca
pochówek szkieletowy, orientowany głową na zachód, nie zawierający
wyposażenia. Stwierdzono nikłe ślady trumny drewnianej, w której złożony
był zmarły. W wypełniku jamy grobowej wystąpiła również wczesnośred-
niowieczna ceramika biała sprzed XI w., analogiczna do pochodzącej z
warstwy nad grobem.

W trakcie prac w wykopie 16 stwierdzono współzależności bruku
III oraz warstw zalegających pod nim z poziomem kulturowym obserwow-
nym na Rynku wewnątrz i zewnątrz Sukiennic. Wskazuje to na wcześniej-
sze niż dotychczas przypuszczano istnienie tzw. przejścia w "krzyżu"
/kroniki miejskie wzmiankują budowę przejścia w "krzyżu" dopiero w
1601 r./.

Wykop 17 zlokalizowany przy środkowym filarze północnego wejścia
do Sukiennic, bezpośrednio na zewnątrz budynku /od strony ul. św. Jana/
obejmował zasięgiem zachodnią część wejścia oraz filar. Sytuacja straty-
graficzna przedstawiała się podobnie jak w wykopie 16. Również i tutaj
cztery poziomy bruków wyznaczały poszczególne poziomy użytkowe. Górne
warstwy zawierały nowożytny oraz średniowieczny materiał zabytkowy, a
tylko dwie warstwy najniższe, dostarczyły ceramikę wczesnośredniowieczną.
Warstwa nad calcem, w północnej części wykopu zawierała skupisko wczes-
nośredniowiecznej ceramiki białej, datowanej w Krakowie na okres przy-
padający między połową IX i początkiem XI w.

Bezpośrednio pod obecną powierzchnią użytkową stwierdzono mur kamienny zamykający pierwotnie północną fasadę Sukiennic. Kamiennie-ceglany fundament filaru środkowego wyraźnie dostawiony był do muru poprzecznego, w okresie renesansowej przebudowy obiektu.

Podkreślić należy, iż w wymienionym gotyckim, północnym murze szczytowym Sukiennic /poniżej progów obecnych bram wjazdowych/ nie zaobserwowano otworów wejściowych do budynku. Podobne obserwacje poczyniono również w czasie badań sprzed kilku laty, prowadzonych w południowej części obiektu. Według wszelkiego prawdopodobieństwa istniejące obecnie na osi północ-południe główne; podwójne otwory wjazdowe do Sukiennic zostały wykonane w okresie znacznie późniejszym.

KRAKOW - SUKIENNICE

patrz
średniowiecze

KRAKOW - SRODMIESCIE
Klasztor OO Dominikanów

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadzili mgr Teresa Radwańska, mgr Emil Zaitz /autor sprawozdania/ i mgr Jacek Reyniak. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Trzeci sezon badań. Osadnictwo wczesnośredniowieczne, zabudowania klasztorne i refektarz /kościół św. Trójcy /?/ oraz cmentarz klasztorny.

Badania ratownicze prowadzono w północnym skrzydle krużganków, w wykopie instalacyjnym usytuowanym wzdłuż południowej ściany znanej od dawna budowli romańskiej, a użytkowanej obecnie jako refektarz klasztorny.

Refektarz. Odsłonięto dolną część portalu romańskiego i ściany oraz jej fundament, ponadto dolną część ściany i fundament budowli dostosowanej do refektarza od strony zachodniej. Fundamenty refektarza i budowli przylegającej od zachodu wykonane były z kamieni wapiennych. Stopa fundamentu refektarza posadowiona była znacznie głębiej niż stopa budowli przylegającej. Nie stwierdzono poziomu użytkowego odpowiadającego chronologicznie portalowi romańskiemu.